

ISTORIJAT SRPSKOG LEKARSTVA

4. O ZADUŽBINSKOJ BOLNICI KRALJA PETRA I KARĐORDEVIĆA U TOPOLI

Žikić J, Drekalović Z, Pesić V.

Dom zdravlja, Topola

Medicina, odnosno njeni prvi oblici, nastala je sa pojavom ljudi, a bolnice su nastale sa pojavom "velikih ljudi". Jedan od takvih "velikih ljudi" živeo je i u Topoli početkom XX veka. Njegovo ime je Kralj Petar I Karđorđević. Zahvaljujući Njegovom Kraljevskom Visočanstvu, stanovnici Topole i okoline su dobili, za to vreme, izuzetnu bolnicu. Prema podacima koji su dostupni, Kralj Petar I je, u martu mesecu 1914. godine, kupio 66 ari zemlje i na toj zemlji započeta je izgra-

dnja bolnice. Glavni arhitekta bio je Kosta Jovanović. Građevinski radovi su završeni u junu 1915. godine i Bolnica "Sv. Đurđa", kako se tada zvala, svečano je otvorena 27. septembra 1915. godine. Opremanje bolnice pomogli su veliki dobrotvori Klara i Hiber Hankin-Hardi. Prvi pacijenti, ranjenici sa Cera i Kolubare, bili su primljeni i lečeni u bolnici u jesen 1914. godine, pre njenog otvaranja i osveštanja. Između dva rata bolnica je "pokrivala" veliki deo Šumadije i preko 200 000 stanovnika. Tridesetih godina prošlog veka, naziv bolnice se menja i od tada se zove "Banovska bolnica - Karđorđe". U njoj su radili izuzetni lekari, kao što su: Božidar Mirić, Dragutin Graovac, Vladimir Nikolić, Ljubiša Đorić, Dragomir Alempijević i Vlasta V. Nedić. Hirurško odeljenje otvoreno je za vreme II svetskog rata zahvaljujući Dr Đoriću. On je godišnje operisao oko 150 pacijenata. Posle Drugog svetskog rata upavnik bolnice bio je čuveni hirurg, dr Dragomir Alempijević. Dužnost upravnika bolnice dr Alempijević obavljao je od 1946. do 1961. godine. Od 1955. godine u bolnici je radila i farmaceut Milica Rajičić. Bolnica u Topoli, rezultat izuzetnog spoja humanosti i zadužbinarstva, bila je toliko ugledna da su je tokom 1961. i 1962. godine obilazili i dr De Bejki, prof. Višnjevski i prof. Voja Stojanović. Decembra 1953. godine Nada Karatošić, načelnik Saveta za narodno zdravlje i socijalnu politiku Sreza Oplenačkog, donela je odluku o spajanju bolnice sa Domom narodnog zdravlja u Topoli. Stanje u bolnici bilo je sve gore i osoblje, na čelu sa dr Alempijevićem, tražilo je da se bolnica izdvoji iz Uprave Doma narodnog zdravlja u Topoli. Godine 1970, zatvorena je bolnica koja je u to vreme imala tri odeljenja (hirurško, interno i dečje) sa 110 postelja. Dva puta, 24. juna 1974. godine i 15. juna 1976. godine, postojali su pokušaji ponovnog otvaranja bolnice. U oktobru 1995. godine položen je kamen temeljac za novu bolnicu, započeta je izgradnja, ali se kraj ne nazire. Na kraju, što se tiče bolnice u Topoli, završićemo onako kako smo i počeli. Bolnice su nastale pojavom "velikih ljudi", a ova u Topoli će se otvoriti kada se među nama, Topolcima, pojavi jedan takav čovek.

Ključne reči: zadužbinska bolnica, Topola, Kralj Petar I Karđorđević